

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Právo

Daně

Dotace

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Leden 2021

Editorial

Pokud platí jak na Nový rok, tak po celý rok, čeká nás 12 měsíců plných změn. Tou bezesporu největší je teď zrušení konceptu superhrubé mzdy a zavedení progresivního zdanění se dvěma sazbami – první 15% a druhou 23% pro příjmy přesahující stanovený limit. Zvyšuje se daňová sleva na poplatníka, zaměstnavatelé mohou nově poskytovat zaměstnancům příspěvek na stravování také v penězích a změny se dotkly i odměn členů orgánů právnických osob. Příslušný balíček schválili poslanci po vratce ze Senátu dva dny před Vánoci, na Silvestra vyšel ve Sbírce zákonů a účinnosti nabyl 1. ledna.

Rozsáhlou novelou prošel také daňový řád, změny se dotkly DPH u nájmu nemovitých věcí a nemohu nezmínit ani brexit – po bouřlivých vyjednáváních se na Štědrý den Velká Británie konečně dohodla s EU na vzájemných vztazích. Všechny podstatné změny popisujeme v jednotlivých článcích tohoto vydání.

Doufám, že jste do nového roku vstoupili úspěšně. Ráda bych vám popřála pevné zdraví, optimismus a v roce 2021 samé změny k lepšímu.

Jana Bartyzalová
Partner
KPMG Česká republika

2 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

(Staro)nové programy na podporu zaměstnavatelů v době pandemie

Na přelomu prosince a ledna vláda schválila sérii kompenzačních opatření v hodnotě 10 miliard korun. Některá jsou zcela nová, jiná představují jen prodloužení těch stávajících. Připomínáme ta, která mají pomoci zaměstnavatelům zachovat pracovní místa.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Počátkem ledna vláda schválila nový program předložený ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO), tzv. **COVID – Gastro – Uzavřené provozovny**. Podpora z tohoto programu se týká vybraných podniků, zejména restauračních provozů, maloobchodních prodejen a služeb, kterým byl krizovými opatřeními vlády omezen či zakázán prodej zboží a služeb alespoň v části období od 14. října 2020 do 10. ledna 2021. Za každého zaměstnance na plný úvazek (u částečných nebo zkrácených úvazků si podnikatel započítá příslušný koeficient jako přepočet na plný pracovní úvazek) a/nebo za každou spolupracující osobu (OSVČ) je možné čerpat 400 korun za den, ve kterém byla podnikatelská činnost omezena. Do výpočtu se nezahrnují zaměstnanci v sektorech, které byly podpořeny v programech COVID – Kultura, COVID – Ubytování a COVID – Sport. Žádosti se budou podávat elektronicky prostřednictvím Agendového informačního systému MPO. Podpora se poskytuje v souladu s bodem 3.1 Dočasného rámce Evropské komise maximálně do výše 800 tisíc eur na jeden podnik.

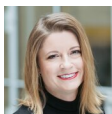
Těsně před Vánocemi vláda prodloužila stávající program **Antivirus**, a to do konce února 2021. Prodlouženy byly veškeré stávající režimy programu Antivirus, a to režim A (nucené omezení provozu a karanténa), režim A Plus (období režimu A, ale nevztahuje se na případy, kdy zaměstnanci byla nařízena karanténa či izolace) a režim B (související hospodářské potíže). Parametry současného nastavení programu Antivirus se v letošním roce zatím nemění.

Program Antivirus byl prodloužen zejména z toho důvodu, že epidemická situace se nelepší a zatím se nepodařilo přijmout plánované systémové opatření příspěvku v době částečné zaměstnanosti, tzv. **kurzarbeit**. Ten měl na program Antivirus plynule navázat od 1. ledna 2021. Návrh kurzarbeitu se aktuálně nachází ve Sněmovně ve druhém čtení. Na rozdíl od jednorázové podpory poskytované v rámci programu Antivirus kurzarbeit spočívá v zákonné úpravě podpory v částečné nezaměstnanosti, která se má aktivovat vždy, když se česká ekonomika bude potýkat s podobnou krizí, jako je ta současná. K aktivaci kurzarbeitu má docházet vždy na základě nárůstu nezaměstnanosti ve výši stanovené zákonem nebo na základě nařízení vlády ve výjimečných případech živelních událostí, pandemie apod. Kurzarbeit má podobně jako Antivirus pomáhat firmám, které budou muset v krizových situacích částečně omezit svůj provoz. Stát by měl platit zaměstnancům těchto firem 70 % čisté mzdy v závislosti na aktivitě zaměstnance a době strávené v kurzarbeitu, a to po dobu maximálně dvanácti měsíců. Na finální podobu si musíme ještě počkat.

3 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

O příspěvek z Antiviru můžete přijít i kvůli formální chybě

Program Antivirus se považuje za jeden z nejúspěšnějších a nejlépe fungujících podpůrných programů, které vláda v době pandemie zavedla. Podle statistik zveřejněných ministerstvem práce a sociálních věcí ke konci prosince překonal počet podpořených firem 65 tisíc a celková výše podpory dosáhla bezmála 25 miliard korun. Někteří zaměstnavatelé ale bohužel zjišťují, že už vyplacenou podporu musí vrátit, a to přesto, že příspěvek žádným způsobem nezneužili a veškeré platby a odvody uhradili v zákonných lhůtách.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Michal Slavík
kpmg@kpmg.cz

Program Antivirus je nastaven tak, že příspěvek se zaměstnavatelům poskytuje jako refundace už vzniklých mzdových výdajů. Zaměstnavatel nejprve musí zaměstnancům vyplatit náhrady mezd a uhradit zákonné odvody a až poté je oprávněn předložit vyúčtování, na jehož základě mu je příspěvek z programu Antivirus vyplacen. Skutečnost, že náhrady mezd a zákonné odvody uhradil před podáním vyúčtování, zaměstnavatel stvrzuje prostřednictvím čestného prohlášení, které je součástí vyúčtování.

Zaměstnavatel se v dohodě o poskytnutí příspěvku z programu Antivirus, kterou uzavírá s úřadem práce, také zavazuje poskytnutý měsíční příspěvek vrátit v případě, že výplatu náhrady mezd a zákonných odvodů neprovede před poskytnutím příspěvku za příslušný měsíc.

V rámci kontrol dodržování podmínek programu Antivirus zjistily úřady práce, že někteří zaměstnavatelé obdrželi příspěvek od úřadu dříve, než fakticky uhradili zákonné odvody. V souladu s podmínkami programu Antivirus a výše zmíněnou dohodou to znamená, že zaměstnavatelé musí za daný měsíc příspěvek vrátit, a to přesto, že odvody uhradili v řádném termínu, ve kterém je běžně hradí.

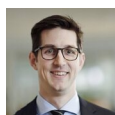
Začátkem prosince vydalo ministerstvo k dané problematice tiskovou zprávu, ve které nepřipouští možnost prominutí vrácení příspěvku, a to ani v případech, kdy k úhradě zákonných odvodů došlo jen několik dní po vyplacení příspěvku. Shora uvedené chápeme tak, že vrácení příspěvku nelze prominout ani v případě, kdy za standardní situace by byly odvody uhrazeny včas. Navíc ministerstvo připomíná, že pokud zaměstnavatel příspěvek na výzvu nevrátí, jedná se o porušení rozpočtové kázně, které bude předáno k dalšímu řešení místně příslušnému finančnímu úřadu.

Můžeme diskutovat o tom, zda uvedený postup nelze považovat za přepjatě formální a zda vrácení příspěvku by přece jen nemohlo být prominuto. Zejména v těch případech, kdy za standardní situace by odvody byly uhrazeny včas, a navíc v momentě, kdy kontrola pozdní úhradu odvodů zjistila, byly tyto již dávno uhrazeny. Nelze ovšem než doporučit vždy pečlivě prostudovat veškeré podmínky pro poskytování jakékoli dotace či příspěvku a pečlivě je dodržovat.

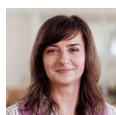
4 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

Další liberační balíček promíjí úroky z prodlení u vybraných daní a některé správní poplatky

Ministerstvo financí promíjí úrok z prodlení u DPH a silniční daně subjektům ve vybraných odvětvích a úroky z prodlení a úroky z posečkané částky v případech, kdy bylo subjektům povoleno posečkání úhrady daně nebo její úhrady na splátky z důvodů souvisejících se šířením viru SARS-CoV-2. Všem podnikatelům se dále promíjí vybrané správní poplatky. Liberační balíček má formu rozhodnutí ministryně financí.

Filip Svoboda
fsvoboda@kpmg.cz

Erika Krišková Dunajská
ekriskova@kpmg.cz

Rozhodnutí bylo zveřejněno ve Finančním zpravodaji 38/2020 a v případě prominutí úroku z prodlení u vybraných daní se týká pouze daňových subjektů, u nichž převažující část příjmů v období od 1. června 2020 do 30. září 2020 pocházela z jedné nebo více činností, které byly (či jsou) od 22. října 2020 do 31. března 2021 zakázány nebo omezeny usnesením vlády. Jedná se například o provozování restauračních zařízení a barů, pořádání koncertů a jiných hudebních, divadelních či filmových představení, pořádání kongresů a jiných vzdělávacích akcí, pořádání veletrhů a dalších podobných činností. Daňovým subjektům se promíjí:

- úrok z prodlení vzniklý na DPH za zdaňovací období září, říjen, listopad a prosinec roku 2020 a leden, únor a březen roku 2021, popř. za zdaňovací období III. a IV. čtvrtletí roku 2020 a I. čtvrtletí roku 2021;
- úrok z prodlení vzniklý na silniční dani za zdaňovací období roku 2020;

za předpokladu, že daň, k níž se úrok z prodlení váže, bude uhrazena nejpozději 16. srpna 2021. Zároveň se promíjí záloha na silniční daň splatná 15. dubna 2021 (prominutím zálohy se však nepromíjí samotná daň). Prominutí je podmíněno tím, že daňový subjekt oznámí příslušnému finančnímu úřadu skutečnost, že převažující část jeho příjmů v rozhodném období pocházela z vymezených činností. Ve vztahu k DPH tento liberační balíček promíjí pouze úroky z prodlení, nikoliv pokuty za opožděná tvrzení daně, tj. daňová přiznání i kontrolní hlášení k DPH je stále nutno podat v zákonné lhůtě.

Rozhodnutím se také hromadně promíjí vybrané správní poplatky, resp. se prodlužuje období, po které již byly správní poplatky prominuty na základě předchozích rozhodnutí ministryně financí. Prominutí se týká správních poplatků za přijetí žádosti o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky, žádosti o povolení posečkání úhrady daně nebo její úhrady ve splátkách, žádosti o potvrzení bezdlužnosti nebo o stavu osobního daňového účtu či vybraných žádostí v celní oblasti, pokud bude příslušná žádost podána v období od 1. ledna do 16. srpna 2021.

V neposlední řadě se rozhodnutím promíjí (resp. prodlužuje období, po které již byl na základě předchozího rozhodnutí ministryně financí promíjen) úrok z prodlení a úrok z posečkané částky v případech, kdy bylo v souvislosti se šířením viru SARS-CoV-2 daňovému subjektu na základě individuální žádosti podle § 156 daňového

5 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

řádu povoleno posečkání úhrady daně nebo rozložení její úhrady na splátky. Prominutí je časově omezeno do 16. srpna 2021.

6 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

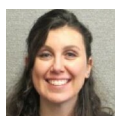
© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

OECD vydala doporučení ohledně vlivu pandemie na oblast převodních cen

Specifické ekonomické podmínky v souvislosti s pandemií COVID-19 a reakce jednotlivých vlád na tyto mimořádné okolnosti mají dopad i na oblast převodních cen a uplatňování principu tržního odstupu. Z tohoto důvodu OECD vydala doporučení, jak tento princip aplikovat v kontextu pandemie a jak čelit souvisejícím výzvám.

Zdeněk Řehák
zrehak@kpmg.cz

Yagmur Basak Lazarus
kpmg@kpmg.cz

OECD zdůrazňuje, že směrnice OECD o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy z roku 2017 („směrnice OECD“) by měla i nadále sloužit jako spolehlivé vodítko při provádění analýz převodních cen, a to i za mimořádných okolností vzniklých v důsledku pandemie. Doporučení se tedy zaměřuje spíše na to, jakým způsobem lze aplikovat stávající principy na problémy, které vznikají či se prohlubují v souvislosti s pandemií, než na otázky, které směrnice OECD v současnosti neřeší. Doporučení je výsledkem konsensu 137 států.

Doporučení se zaměřuje na čtyři základní oblasti, které jsou v souvislosti s pandemií COVID-19 chápány jako nejvýznamnější:

- Analýza srovnatelnosti
- Ztráty a alokace specifických nákladů souvisejících s nemocí COVID-19
- Vládní programy podpory
- Předběžná cenová ujednání (advance pricing agreements – APAs)

Doporučení upozorňuje, že přestože jsou čtyři výše uvedené oblasti adresovány odděleně, jedná se o oblasti vzájemně propojené, které je takto třeba i chápat a aplikovat na ně analytický rámec Směrnice OECD jako na celek. V rámci každé z těchto čtyř oblastí se doporučení věnují několika specifickým otázkám.

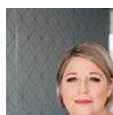
Celým materiálem se pak prolíná jedno společné sdělení: správné tržně obvyklé řešení jakéhokoli problému bude vždy záviset na specifických skutečnostech a okolnostech předmětné transakce, což bezesporu platí i pro daňové subjekty v České republice. Doporučení vybízí k pragmatismu a flexibilitě, které mohou pomoci při řešení mnohých komplikovaných případů převodních cen. Musíme si však počkat na to, jakým způsobem jednotlivé finanční úřady zakomponují tato doporučení do svých jednání s daňovými subjekty.

Jaké daňové novinky čekají zaměstnavatele a zaměstnance v roce 2021?

Největší změnou je bezesporu zrušení konceptu superhrubé mzdy a solidárního zvýšení daně a zavedení progresivního zdanění se dvěma sazbami – první 15% a druhou 23% pro příjmy přesahující stanovený limit. Další významnou novinkou je zvýšení daňové slevy na poplatníka a možnost poskytovat zaměstnancům příspěvek na stravování také v penězích, nikoliv pouze formou stravenek.

Iva Krákorová
ikrakovova@kpmg.cz

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz

Mária Marhefková
mmarhefkova@kpmg.cz

Změny účinné od 1. ledna 2021:

- Dani z příjmů u zaměstnanců podléhají nově pouze hrubé příjmy. Vedle 15% sazby je zavedena druhá sazba daně ve výši 23 %, které podléhají příjmy přesahující 48násobek průměrné mzdy. Přepočteno na roční příjem to znamená, že druhou sazbou budou zdaněny příjmy přesahující částku 1 701 168 Kč (měsíčně příjmy přesahující částku 141 764 Kč). Prvně tento postup zaměstnavatelé uplatní při zúčtování mzdy za leden 2021.
- V důsledku zrušení konceptu superhrubé mzdy bude hrubá výše odměny za výkon funkce člena orgánu právnické osoby – daňového nerezidenta zdaňována pouze 15% srážkovou daní hrubé částky bez ohledu na výši.
- Zaměstnancům, kteří byli doposud povinni podávat daňové přiznání pouze z důvodu, že jejich roční příjmy ze závislé činnosti podléhaly solidárnímu zvýšení daně, tato povinnost od zdaňovacího období roku 2021 odpadne. Tito zaměstnanci budou moci požádat svého zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování standardně jako ostatní zaměstnanci.
- Zvyšuje se základní sleva na poplatníka, a to na částku 2 320 Kč měsíčně (ročně 27 840 Kč).
- Maximální vyměřovací základ pro pojistné na sociální pojištění činí v roce 2021 1 701 168 Kč. Zdravotní pojištění je jako v minulosti odváděno ze všech příjmů zaměstnance bez aplikace maximálního vyměřovacího základu.
- Od 1. ledna 2021 byla také zvýšena minimální mzda z 14 600 Kč na 15 200 Kč. Toto zvýšení ovlivňuje následující limitní částky:
 - Minimální měsíční pojistné na zdravotní pojištění počítané z minimálního vyměřovacího základu, respektive minimální mzdy činí 2 052 Kč.
 - Sleva na dani ve formě tzv. školkovného se zvýšila na 15 200 Kč za každé vyživované dítě.
 - Nárok na výplatu daňového bonusu na dítě za rok 2021 vzniká po dosažení příjmů ze závislé činnosti

8 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

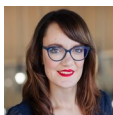
a podnikání ve výši šestinásobku minimální mzdy, tj. 91 200 Kč ročně (7 600 Kč měsíčně). Navíc byla zrušena maximální výše daňového bonusu.

- Rozhodný příjem zaměstnanců pro účast na nemocenském pojištění se zvyšuje na částku 3 500 Kč měsíčně. Příjem z dohody o pracovní činnosti do tohoto limitu tak nepodléhá odvodům na sociální a zdravotní pojištění a zároveň podléhá srážkové dani, podobně jako u dohod o provedení práce, kde limit 10 000 Kč pro uplatnění srážkové daně zůstává zachován, pokud zaměstnanec nepodepíše prohlášení poplatníka k dani u zaměstnavatele.
- Zaměstnavatelé mohou nově přispívat zaměstnancům na stravování kromě stravenek i formou peněžního příspěvku. Na straně zaměstnance se jedná o příjem osvobozený jak od daně, tak od zákonného pojistného, a to do hodnoty 70% stravného stanoveného zákoníkem práce při pracovní cestě trvající 5–12 hodin. Na straně zaměstnavatele je peněžitý příspěvek daňově uznatelným výdajem bez omezení.
- Limit pro plnění oznamovací povinnosti o osvobozených příjmech nebo o příjmech, o nichž mezinárodní smlouva stanoví, že nepodléhají zdanění v České republice, se zvýšil na 300 000 Kč měsíčně na jednoho nerezidenta. Nově je plátce daně povinen podat oznámení o těchto nezdanovaných příjmech pouze jednou ročně, a to do 31. ledna následujícího roku.

9 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

Do nového roku s „novým“ daňovým řádem

Novela je relativně rozsáhlá a ovlivní život každého daňového poplatníka. Hlavními novinkami jsou rámcové možnosti spojené s využíváním daňové informační schránky, úprava lhůt pro podání daňového přiznání, revize sankčního systému, zjednodušení kontrolních postupů nebo zavedení zálohy na daňový odpočet.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Josef Riesner
kpmg@kpmg.cz

Daňový řád v porovnání s ostatními daňovými předpisy nepodléhá častým změnám. Přesto by informace o jeho novelizaci neměla mezi ostatními změnami daňového systému zapadnout. Novela dopadá na značné množství institutů upravených v daňovém řádu, z nichž představujeme ty nejzásadnější.

Rozšíření funkcionalit **daňové informační schránky** v návaznosti na plánovaný vznik portálu MOJE daně je jednou z nich. Novela zatím přináší legislativní prostor, na technické změny v samotné schránce si budeme muset ještě počkat. Daňová informační schránka má za cíl urychlit komunikaci s daňovými subjekty a k tomuto účelu má být také správci daně využívána, nicméně nemá nahrazovat datovou schránku. Přístup do daňové informační schránky pro třetí osoby bude možno zřídit pouze na základě pověření.

Dochází k významné změně v **oblasti lhůt pro podání daňového přiznání k dani z příjmů**. Základní tříměsíční lhůta po skončení zdaňovacího období zůstává zachována, vedle toho ovšem novela stanoví čtyřměsíční lhůtu v případě elektronického podání. Lhůta se prodlužuje bez jakékoliv žádosti a na elektronická podání bude aplikována automaticky. Pro podání přiznání daňovým poradcem nebude nutné správci daně předložit plnou moc do konce základní tříměsíční lhůty. Naproti tomu v případě, že daňový poradce na základě plné moci podá přiznání v základní lhůtě, bude daňovému subjektu daň vyměřena v této základní lhůtě. Ustanovení týkající se lhůt se použijí už pro zdaňovací období končící 31. prosincem 2020.

Značných změn doznal také **sankční systém daňového řádu**. Novela zejména upravuje sazby úročení a sjednocuje úroky vznikající jak na straně daňového subjektu, tak na straně správce daně. Úroky budou vycházet z výše úroků z prodlení podle občanského zákoníku, tedy 8 % + repo sazba stanovená ČNB. Spolu s tím se mění toleranční doba při placení daní: úrok z prodlení při neuhrazení daně vznikne počínaje čtvrtým kalendářním dnem po splatnosti daně. Zkrácení této doby (ze čtyř pracovních na tři kalendářní dny) je kompenzováno navýšením minimální hranice pro vyměření úroku z prodlení na 1 000 Kč. Oproti stávající právní úpravě se změnil základ pro výpočet úroku: je jím splatná daň, která nebyla doposud uhrazena. Nově bude nutné, aby přeplatky u správce daně byly k úhradě daně skutečně použity (např. na základě žádosti), jinak nezastaví úročení.

Novela značně zjednodušuje **zahájení a ukončení daňové kontroly** a upouští od jejich dosavadního formalizovaného pojetí. Nově nebude nezbytné daňovou kontrolu zahajovat osobně v rámci ústního jednání, ale postačí formální oznámení o jejím zahájení doručené do datové schránky. Stejně tak v případě jejího ukončení se nepočítá s osobním projednáním zprávy o daňové kontrole, ale s jejím doručením daňovému subjektu spolu s oznámením o jejím ukončení.

10 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

Novela ve vztahu k DPH dává správci daně možnost vyplatit daňovému subjektu **neprověřovanou část daňového odpočtu** ve formě zálohy. Pro její vyplacení je nezbytné, aby část neprověřovaného daňového odpočtu dosáhla výše alespoň 50 tisíc korun. Po ukončení prověřování správce daně ve svém rozhodnutí zálohu na daňový odpočet vypořádá a určí částku, která má být daňovým subjektem uhrazena, případně částku, která má být jeho vratkou.

Finanční správa opakovaně deklarovala, že novela daňového řádu daňovým subjektům usnadní život. Jestli tomu tak skutečně v praxi bude, ukáže čas.

Novinky v oblasti DPH u nájmu nemovitých věcí

S účinností od 1. ledna 2021 vstupuje v platnost ustanovení zákona o DPH omezující možnost zdanění pronájmu vybraných nemovitých věcí. Koncem loňského roku vydalo Generální finanční ředitelství (GŘ) informaci, která by měla usnadnit orientaci v oblasti nájmu nemovitých věcí z pohledu DPH a upřesnit vybrané oblasti nového ustanovení.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Hana Hašková
haskova@kpmg.cz

Nájem nemovitých věcí je (až na výjimky) osvobozen od DPH bez nároku na odpočet. Do 31. prosince 2020 se plátce DPH mohl rozhodnout, zda u nájmu nemovité věci jinému plátcovi DPH pro uskutečňování jeho ekonomické činnosti uplatní DPH na výstupu či nikoliv. S účinností od 1. ledna 2021 byly stanoveny výjimky, u kterých nově nebude možné se pro zdanění nájmu rozhodnout. Jedná se o pronájem těchto nemovitostí:

- stavby rodinného domu ve smyslu předpisů upravujících katastr nemovitostí;
- obytného prostoru;
- jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru;
- stavby nebo části stavby, v níž je alespoň 60 % podlahové plochy tvořeno obytným prostorem;
- pozemku, jehož součástí je stavba rodinného domu, obytný prostor nebo stavba podle písmene d), s níž je tento pozemek pronajímán;
- práva stavby, jehož součástí je stavba rodinného domu nebo stavba podle písmene d), s níž je právo stavby pronajímáno.

Zákonodárce se netají tím, že hlavním účelem nového ustanovení je zamezit zneužívání možnosti zdanění pronájmu nemovitostí určených pro trvalé bydlení ve vazbě na možnost uplatnění nároku na odpočet. Je to právě podmínka možnosti trvalého bydlení, která spojuje nemovité věci obsažené v novém ustanovení. GŘ zdůrazňuje, že určení stavby pro trvalé bydlení vyplývá především z katastru nemovitostí a dalších stavebně-technických zákonů a vyhlášek. Jinými slovy pro správce daně bude zásadní, jak je předmětná nemovitost charakterizována dle stavebních předpisů.

Informace potvrzuje některé skutečnosti, které do této chvíle ze zákona jasně nevyplývaly. Například pokud jednotka zapsaná v katastru nemovitostí neodpovídá svým účelem a stavebně technickým zázemím jednotce pro trvalé bydlení, bude i nadále možné její pronájem zdanit. Pro obchodní účely jsou tyto jednotky nejčastěji označovány jako ateliéry.

Další zajímavou oblastí je pronájem staveb, v nichž alespoň 60 % podlahové plochy tvoří obytný prostor. Objevují se názory, podle kterých je možné pronájem takové stavby podrobit zdanění pouze za předpokladu, že stavba není pronajímatelem rozdělena na jednotky dle prohlášení vlastníka. Jinými slovy pronájem celé stavby, poté co byla rozdělena na jednotky dle prohlášení vlastníka, by nemohl být uplatněn, neboť by se jednalo o pronájem samostatných jednotek, u nichž je možnost zdanění omezena. Nicméně GŘ se k této situaci prozatím nevyjádřilo. Je tedy otázkou, jak bude správce daně v takovém případě postupovat.

12 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

V souvislosti s novelizovaným ustanovením upozorňujeme, že úpravu odpočtu DPH v případě staveb, jednotek a jejich technického zhodnocení je nutné provádět 10 let od roku jejich pořízení.

13 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

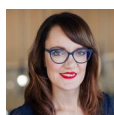
© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

GŘŘ vydalo doplňující informace k oznamovací povinnosti podle DAC 6

Generální finanční ředitelství (GŘŘ) zveřejnilo seznam otázek a odpovědí k nové oznamovací povinnosti týkající se přeshraničních uspořádání (oznámení podle DAC 6).

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Ivana Koláčková
ikolackova@kpmg.cz

GŘŘ uvádí, že oznámení je nutné učinit prostřednictvím elektronického formuláře dostupného na stránkách Finanční správy, případně prostřednictvím aplikací třetích stran (soubor musí splňovat veškeré náležitosti a mít strukturu XML). Příslušným úřadem pro přijetí oznámení je Specializovaný finanční úřad a formulář je možné vyplnit jak v českém, tak i v anglickém jazyce. V případě, že jsou údaje vyplněné anglicky, správce daně si může dodatečně vyžádat překlad některých uvedených informací.

Oznámení o přeshraničním uspořádání nemusí povinná osoba podávat, pokud už podala oznámení se stejným obsahem v jiném členském státě EU, nebo pokud ve vztahu k tomuto uspořádání podala jiná povinná osoba v některém z členských států EU oznámení se shodným obsahem. V tomto případě GŘŘ doporučuje uschovat identifikační čísla, která příslušný úřad daňové správy vygeneroval – tzv. A-ID (identifikační číslo uspořádání) a tzv. D-ID (identifikační číslo podání). Tato identifikační čísla mohou sloužit jako důkaz, že oznamovací povinnost byla splněna.

V situaci, kdy zprostředkovatel informoval uživatele, že uplatnil profesní mlčenlivost, je postup uživatele závislý na dalších faktorech, zejména na typu uspořádání a existenci dalších zprostředkovatelů. V případě, že má uspořádání více zprostředkovatelů, lze vycházet z toho, že uživatel se stává povinnou osobou až jako poslední. V řadě případů bude důležitá i domluva mezi zúčastněnými stranami daného uspořádání.

Podle GŘŘ je potřeba oznámit každé uspořádání, u něhož dojde zároveň k souběhu těchto dvou skutečností:

- existence osoby, která takové uspořádání navrhuje (zprostředkovatel, daňový poplatník, jeho zaměstnanec apod.); a
- existence návrhu, jehož záměrem je poskytnout daňovému poplatníkovi daňovou výhodu.

Existence daňové výhody je podle GŘŘ podmínka, která má platit vždy, nejen v souvislosti s naplněním charakteristických znaků spojených s testem hlavního přínosu. Pokud výše uvedený souběh nenastane, nejedná se podle GŘŘ o uspořádání, na něž by se vztahovala oznamovací povinnost. Ze znění zákona a evropské směrnice nicméně tato interpretace nevyplývá, proto bychom případně neoznámení uspořádání pouze z důvodu neexistence daňové výhody nedoporučovali.

Co se týče výkladu jednotlivých charakteristických znaků, materiál objasňuje, že test hlavního přínosu spočívá ve

14 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

zkoumání, zda existuje příčinná souvislost mezi charakteristickým znakem uspořádání (tedy určitou vlastností či rysem uspořádání) a daňovou výhodou, kterou lze očekávat, pokud bude uspořádání použito. Uspořádání splní test hlavního přínosu, pokud jedním z hlavních přínosů, které může jeho uživatel s ohledem na všechny relevantní skutečnosti a okolnosti přiměřeně očekávat, je získání daňové výhody.

Materiál se vyjadřuje i ke dvěma konkrétním specifickým charakteristickým znakům. V případě individuálních závazných posouzení převodních cen by se nemělo jednat o naplnění charakteristického znaku využití jednostranných pravidel bezpečného přístavu (čl. E odst. 1), jelikož Česká republika při vydávání závazných posouzení postupuje v souladu s mezinárodně přijatými standardy. Toto podle GŘ platí i pro aplikaci pokynu GŘ D-10 ke službám s nízkou přidanou hodnotou poskytovaným mezi spojenými osobami.

Co se týče osvobozené výplaty dividend (ať už z titulu směrnice EU o mateřských a dceřiných společnostech nebo na základě českých právních předpisů), GŘ podřazuje situaci pod charakteristický znak vyvedení příjmu, kde se využívá výhody úplného osvobození (čl. C odst. 1 písm. c) s tím, že je nutné posuzovat, zda byl splněn test hlavního přínosu či nikoli. Tento charakteristický znak by se ale měl podle našeho názoru vztahovat pouze na odpočitatelné přeshraniční platby. Na osvobozené výplaty podílů na zisku se spíše vztahuje charakteristický znak vícenásobného osvobození od dvojího zdanění, který je naplněn samostatně, aniž by byl splněn test hlavního přínosu.

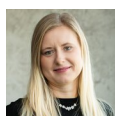
První lhůtou pro oznámení historických uspořádání je 30. leden 2021. Je to lhůta pro podání oznámení o přeshraničních uspořádáních, jejichž první krok byl implementován mezi 1. červencem 2020 a 31. prosincem 2020 a o uspořádáních, která byla zpřístupněna pro zavedení nebo připravena k zavedení v období mezi 28. srpnem 2020 a 31. prosincem 2020 bez ohledu na to, kdy dojde k jejich implementaci.

Uspořádání, kde byl první krok vedoucí k implementaci učiněn mezi 25. červnem 2018 a 30. červnem 2020, musí být oznámena do 28. února 2021.

15 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

KOOV: Oprava základu daně v případě nedobytné pohledávky – vědomostní test

Koordinační výbor GFŘ a Komory daňových poradců ČR uzavřel příspěvek týkající se tzv. vědomostního testu, kdy věřitel při dodání zboží nebo poskytnutí služby věděl, vědět měl či mohl, že poskytované plnění nebude řádně zapláceno, a to s ohledem na opravu základu DPH v případě nedobytných pohledávek.

Kateřina Klepalová
kklepalova@kpmg.cz

Veronika Šlapáková
vslapakova@kpmg.cz
222 123 354

Příspěvek se zaměřuje zejména na problematické určení okamžiku dodání zboží nebo poskytnutí služby u různých typů smluv o přenechání zboží k užití (tj. operativní leasing) či smluv o dílo. Zákon o DPH stanovuje, kdy je věřitel oprávněn provést opravu základu daně v případě nedobytné pohledávky, a kdy opravu provést nelze. Konkrétně se jedná i o situaci, kdy věřitel nejpozději **k datu dodání zboží nebo poskytnutí služby** věděl, vědět měl či mohl, že poskytnuté plnění nebude řádně zapláceno (tzv. vědomostní test).

Uřčit okamžik dodání zboží není v praxi tak obtížné jako u služeb, zejména u dílčích plnění, například při smlouvě o dílo nebo o operativním leasingu. GFŘ souhlasí se závěry příspěvku, že pronajímatel (věřitel) vyhodnocuje schopnost zákazníka platit v okamžiku uzavření smlouvy a samotná dílčí plnění se dle smlouvy pak už uskutečňují automaticky. Pokud pronajímatel jedná s péčí řádného hospodáře, tj. sleduje platební morálku zákazníka a v případě prodlení s platbou učiní nezbytné kroky (vč. předčasného ukončení smlouvy), pak by se na něj ustanovení o vědomostním testu aplikovat nemělo. Péčí řádného hospodáře se rozumí zejména skutečnost, že nájemce upozorní na první i na každou další nezaplacenou splátku a následně vyvíjí maximální úsilí, aby byla první i každá další nezaplacená splátka uhrazena.

Pro případ předčasného ukončení smlouvy navrhuje předkladatelé příspěvku dva možné přístupy. Náhrada, kterou je zákazník při předčasném odstoupení od smlouvy povinen uhradit, představuje dodatečné navýšení ceny původního plnění. Pronajímatel by tak měl povinnost opravit základ daně, což vychází i z aktuální judikatury Soudního dvora Evropské unie ([případ Vodafone Portugal C-43/19](#)). Fakticky by se jednalo o navýšení ceny všech už uskutečněných dílčích plnění. GFŘ se však přiklání k druhé předložené variantě a to, že náhrada se považuje za samostatné dílčí plnění uskutečněné ke dni předčasného ukončení smlouvy.

Shrme-li závěry koordinačního výboru, pak se v případě dílčích plnění, která nastávají „automaticky“ a u nichž věřitel, i když bude jednat s péčí řádného hospodáře, prakticky nemá vliv na jejich uhrazení, vědomostní test aplikovat nebude. Náhradu za předčasné ukončení smlouvy GFŘ považuje za samostatné plnění uskutečněné k okamžiku předčasného ukončení smlouvy.

Dotační příležitosti v roce 2021

Přinášíme aktuální informace o dotačních příležitostech v novém roce. Technologická agentura České republiky (TA ČR) upřesnila podmínky programu TREND a Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) nabízí novou výzvu v oblasti úspor energií. Prodloužily se také lhůty pro podání žádostí v programech Aplikace a Inovace.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Kateřina Balabánová
katerinabalabanova@kpmg.cz
541 421 394

Veřejná soutěž programu TREND TA ČR

TA ČR plánuje vyhlásit 4. veřejnou soutěž Programu na podporu průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje TREND, podprogramu 2 – „Nováči“. V tomto podprogramu mohou o dotaci žádat pouze podniky, které v posledních pěti letech nečerpaly podporu na výzkum a vývoj v úhrnu nad jeden milion korun.

Program TREND je zaměřen především na podporu výzkumu a vývoje, jeho cílem je zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti podniků, rozšíření jejich trhů v zahraničí, pronikání na nové trhy nebo posun výše v globálních hodnotových řetězcích. Mezi podpořené výsledky projektu se řadí užitečný nebo průmyslový vzor, prototyp či funkční vzorek, software, poloprovoz či ověřená technologie, dále pak patent či metodika (oba pouze v kombinaci s předešlými výsledky).

Soutěžní lhůta pro příjem návrhů projektu poběží od 11. března do 28. dubna 2021. Projekty bude třeba zahájit v období od 1. ledna do 31. března 2022 a délka projektu nesmí přesáhnout 48 měsíců. Celková alokace veřejné soutěže činí 180 milionů korun, přičemž jeden projekt může být podpořen nejvýše 15 miliony korun. Maximální intenzita podpory projektu činí až 80 % a budou podpořeny provozní výdaje (mzdy včetně stipendií, subdodávky – max. 20 % celkových nákladů, nepřímé i přímé náklady spojené s projektem). O dotaci se mohou ucházet podniky bez ohledu na velikost, a to samostatně, případně v konsorciu s jiným podnikem či výzkumnou organizací. O podporu mohou také žádat projekty s místem realizace v Praze.

V hodnotícím procesu budou bonifikovány projekty z oblastí průmysl 4.0, automotive, 5G technologie, projekty ke snížení zdravotních hrozeb typu onemocnění COVID-19 a projekty realizované ve strukturálně postižených regionech.

Další Úspory energie v OP PIK

V dotačním programu Úspory energie byla v prosinci vyhlášena v pořadí už šestá výzva s názvem „Úspory energie s EPC“. EPC neboli Energy Performance Contracting je metoda financování projektu prostřednictvím budoucích úspor. Prakticky probíhá tak, že žadatel uzavře v rámci projektu kontrakt se společností poskytující energetické služby (tzv. společnost ESCO čili Energy Service Company), která připraví úsporný projekt na míru žadatele a garantuje dosažené úspory, ze kterých je projekt následně financován.

Hodnocení výzvy je dvoukolové. Předběžné žádosti o dotaci musí být předloženy nejpozději do 31. března 2021 a příjem finálních žádostí o podporu je stanoven od 1. dubna 2021 do 30. září 2021. Celkem je na výzvu alokováno 500 milionů korun, přičemž podporu na jeden projekt je možné získat až ve výši 200 milionů korun. Míra podpory pro velké podniky činí 30 % a počet podaných žádostí na IČO není omezen. Ostatní podmínky této

17 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

výzvy jsou prakticky totožné se standardní výzvou, o které jsme informovali v [prosincových Daňovkách](#).

OP PIK v roce 2021

V průběhu ledna 2021 lze stále žádat o podporu v programu Inovace, a to do 29. ledna 2021, a také v programu Aplikace, kde byl příjem žádostí prodloužen do 15. ledna 2021.

Mezi další avizované výzvy roku 2021 patří výzva programu Poradenství – Výzva II – Poradenské služby pro MSP, která by měla být vyhlášena začátkem února 2021 a příjem žádostí je plánován až do června 2021. Výzva bude zaměřena na poskytování poradenských služeb pro začínající a rozvojové podniky s cílem přispět k rozvoji podnikatelských aktivit a konkurenceschopnosti malých a středních podniků.

Ve vazbě na finanční prostředky je také avizováno vyhlášení výzvy v programu ICT a sdílené služby – Digitální podnik, která by měla být zaměřena na pořízení ICT produktů a služeb (např. investice do SW, HW a ostatních strojů a zařízení s ICT přímo souvisejících anebo využívání ICT řešení poskytovaných formou služeb). O podporu budou moci žádat pouze malé a střední podniky.

Pokud vás možnost získat dotační prostředky zaujala, rádi s vámi prodiskutujeme jednotlivé parametry vašeho projektu a další specifické podmínky dané dotačními programy.

18 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

Co zaměstnavatelům přinese rok 2021 v oblasti pracovního a cizineckého práva?

Z pohledu množství přijatých zákonů, opatření a nařízení patřil uplynulý rok pro zaměstnavatele asi k nejturbulentnějším v moderní historii Česka. Předpisy související s koronavirovou pandemií se přijímaly jako na běžícím páse a měnily se, bez nadsázky, ze dne na den. V této pandemické legislativní smršti mohly snadno zapadnout další novinky, které zákonodárci pro zaměstnavatele na rok 2021 připravili, stejně jako některé přelomové rozsudky Nejvyššího soudu.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

1. ledna 2021 nabývají účinnosti zásadní změny, které přinesla **novela zákoníku práce** (některá ustanovení novely nabyla účinnosti už v červenci 2020). Nově je dovolená založena na týdenní pracovní době zaměstnance s tím, že výměra bude ve výsledku vyjádřena v hodinách. Je zaveden zcela nový institut sdíleného pracovního místa. V rámci snahy o sladění rodinného a pracovního života je možné, aby jedno pracovní místo sdíleli dva zaměstnanci, případně i více zaměstnanců a střídali se na něm v rámci své pracovní doby, kterou si sami rozvrhují. Navýšeno bylo rovněž jednorázové odškodnění pozůstalých, a to nejméně na dvacetinásobek průměrné mzdy v národním hospodářství. Novinkou je i pracovní volno pro táborové vedoucí a jiné osoby pořádající akce pro děti a mládež. Pro účast na těchto akcích mají zaměstnanci v kalendářním roce nárok na placené volno v délce až jednoho týdne.

Se začátkem nového roku byla **navýšena minimální a zaručené mzda**. Pro zaměstnance se stanovenou týdenní pracovní dobou 40 hodin se minimální měsíční mzda zvýšila ze 14 600 Kč na 15 200 Kč, hodinová pak z 87,30 Kč na 90,50 Kč. Nejnižší úrovně zaručené mzdy, které jsou rozděleny do osmi skupin a jsou odstupňovány podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti vykonávaných prací, se v letošním roce pohybují mezi 15 200 Kč až 30 400 Kč měsíčně, resp. 90,50 Kč až 181,00 Kč za hodinu.

Vystoupení Spojeného království z EU, tzv. **brexit**, dopadá na zaměstnávání britských občanů na území České republiky. Od počátku roku už neexistuje mezi Spojeným královstvím a EU volný pohyb pracovníků. Na britské občany se nahlíží jako na občany třetích zemí, kteří musí mít platné povolení k zaměstnání a k pobytu, aby mohli na území České republiky pracovat. Výjimka platí pro ty, kteří v České republice pobývali a pracovali už před koncem roku 2020. U těchto britských občanů a jejich rodinných příslušníků jsou zachována jak pracovní, tak pobytová práva založená před koncem loňského roku, s výjimkou vyslaných zaměstnanců. Pracovníci vyslaní do Česka před koncem roku 2020 mají sice garantováno příznivější zacházení, včetně možnosti dokončit předpokládanou dobu vyslání i po 31. prosinci 2020, ale pro toto období musí formálně disponovat povolením k zaměstnání, které vydává příslušná pobočka úřadu práce.

Počínaje 1. lednem, musí cizinci, kteří jsou držiteli některých typů povolení k dlouhodobému nebo trvalému

19 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

pobytu, nově absolvovat **adaptačně-integrační kurzy pro cizince**. Úpravu těchto kurzů obsahuje zákon o pobytu cizinců a vyhláška o provádění adaptačně-integračních kurzů.

Naše shrnutí zakončíme **přelomovým rozhodnutím Nejvyššího soudu** z loňského roku, které se zabývalo **(ne)rovným odměňováním**. Byť bylo rozhodnutí vydáno v konkrétním sporu, závěry Nejvyššího soudu lze zobecnit. Soud nerozporoval, že i na stejné pozici se může jednat o rozdílnou práci nebo práci rozdílné hodnoty, za kterou může náležet odlišná odměna. Pokud však zaměstnavatelé s pracovišti ve více regionech odměňují své zaměstnance na stejných pozicích rozdílně, musí být připraveni uvést a prokázat konkrétní důvody pro takový postup. Ty mohou spočívat jen v kritériích připuštěných zákoníkem práce, nikoli ve společenském nebo ekonomickém prostředí daného regionu. [Blíže viz náš článek ze zářijových aktualit.](#)

[Pro více informací nás neváhejte kontaktovat.](#)

ÚOOÚ radí, jak zpracovat posouzení vlivu na ochranu osobních údajů

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) zavedlo pro správce osobních údajů novou povinnost provádět tzv. posouzení vlivu na ochranu osobních údajů (DPIA, z anglického data protection impact assessment). Tato povinnost vzniká u zpracování, která mají za následek vysoké riziko dopadu na práva a svobody fyzických osob, jejichž osobní údaje jsou zpracovávány. Dle ÚOOÚ se ale správci s uvedenou povinností vypořádávají s obtížemi, a proto úřad zveřejnil metodiku pro provádění DPIA.

Ladislav Karas
lkaras@kpmg.cz

Michal Slavík
kpmg@kpmg.cz

Metodika reaguje na nedostatky dosavadní praxe posuzování vlivu a měla by zajistit soulad s požadavky GDPR a přispět také ke snížení administrativního zatížení správců osobních údajů. Ukázalo se totiž, že správci často nemají jasno v tom, jak má takové posouzení vypadat. Uchylují se tak například pouze ke slovnímu hodnocení bez konkrétních informací ohledně případných hrozeb a opatření.

Kvalitní a podrobná DPIA je přitom nezbytnou pomůckou pro určení hrozeb pro ochranu osobních údajů, dopadů do soukromí subjektů údajů a zajištění potřebných technických a organizačních opatření.

DPIA by se měla opakovaně přehodnocovat. K novému posouzení by měl správce přistoupit zejména při změně parametrů prováděného zpracování osobních údajů, identifikaci nové hrozby nebo změně technologií.

Dodržování metodiky je pouze doporučené, při splnění všech požadavků GDPR lze tedy používat i metodiku jinou. Metodika je určena primárně pro potřeby správců, využívat ji ale mohou i zpracovatelé osobních údajů.

DPH po brexitové dohodě

Na Štědrý den, po zdlouhavých a do poslední chvíle velmi vypjatých vyjednáváních, uzavřela Velká Británie dohodu o budoucích vztazích s EU. Pro společnosti z EU to znamená, že veškeré přípravy, které doposud provedly, nepřijdou nazmar. Shrnujeme dopady dohody do oblasti nepřímých daní.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Marcela Hýnarová
kpmg@kpmg.cz

Co se týče cel, dohoda o obchodu a spolupráci mezi EU a Velkou Británií stanovuje preferenční systém, který umožní dosáhnout na nulovou sazbu cla. Aby mohla být nulová sazba uplatněna, bude nutné mít k dispozici příslušné dokumenty prokazující původ zboží v EU nebo ve Velké Británii. V případě, že obchodník tyto dokumenty v rámci celního řízení nepředloží, uplatní se standardní sazba cla podle Společného celního sazebníku EU.

Podrobnosti k preferenčnímu původu a celnímu řízení lze nalézt v dokumentu [Pokyny k vystoupení Spojeného království z Unie a právní předpisy EU týkající se cel včetně preferenčního původu](#) vydaném Evropskou komisí.

O veškerých změnách v oblasti DPH jsme vás v minulém roce [průběžně informovali](#) a uzavřená dohoda o budoucím partnerství mezi EU a Velkou Británií tak tyto informace pouze stvrdila. Z pohledu DPH se Velká Británie stala od 1. ledna 2021 třetí zemí.

Na přeshraniční obchod se zbožím a službami se vztahují pravidla pro uplatňování DPH při dovozu a vývozu zboží, případně poskytnutí služeb, ze/do třetích zemí. Výjimku ovšem tvoří dodání zboží do Severního Irska, které bude nadále považováno za intrakomunitární transakce. Pro tyto účely byl Severnímu Irsku přidělen zvláštní identifikátor „XI“, který je již viditelný i v systému VIES. Na služby se tato výjimka nevztahuje.

Za dodání do Velké Británie podle evropských pravidel se nadále bude považovat i dodání zboží, jehož přeprava byla započata v roce 2020, nicméně ukončena je až v roce 2021. Zboží, které bylo odesláno až po 31. prosinci 2020 již podléhá celnímu řízení. V případě, že se nejedná o kontrolované zboží podle celních předpisů, lze zboží dovezené do června tohoto roku dovézt ve zjednodušeném celním režimu. Obdobná pravidla platí i pro vykazování transakcí v souhrnném hlášení a v Intrastatu.

V Intrastatu dochází ještě ke změně kódování, kdy se pro Severní Irsko, stejně jako pro účely DPH, zavádí kód „XI“ a dále „XU“, který je určen pouze pro účely vyplnění státu původu ve Velké Británii (vyjma Irska). Za období leden 2021 se může ještě v Intrastatu vykazat pohyb zboží mezi Velkou Británií a ČR vlivem časového nesouladu souvisejícího s přepravou zboží nebo z důvodu vykazování zboží podle DPH. Počínaje obdobím únor 2021 se bude vykazovat pouze pohyb zboží mezi Severním Irskem a ČR.

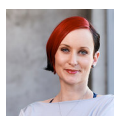
Závěrem upozornujeme ještě na možnost vrácení DPH zaplacené ve Velké Británii. Žádost o vrácení daně, která byla zaplacená před koncem přechodného období, tj. do 31. prosince 2020, lze podat prostřednictvím elektronického portálu české finanční správy. Předmětnou žádost je třeba podat nejpozději do 31. března 2021. O daň zaplacenou v roce 2021 by mělo být možné zažádat na základě principu reciprocit, nicméně žádost se bude podávat přímo britskému správci daně.

Dopady brexitu na oblast DPH také stručně shrnuje nedávno vydaná informace [finanční správy](#).

22 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

Pozor na lhůtu pro podání dodatečného daňového přiznání

Nejvyšší správní soud (NSS) v nedávném rozhodnutí potvrdil, že u lhůty pro podání dodatečného daňového přiznání na nižší daňovou povinnost se jedná o subjektivní lhůtu propadnou. Jinými slovy, po uplynutí této lhůty již není možné dodatečné daňové přiznání podat.

Hana Greiff
hcurikova@kpmg.cz

V daném sporu šlo o následující situaci: v rámci daňového řízení vedeného správcem daně se u daňového subjektu neprokázala realizace určitých zdanitelných plnění ve zdaňovacím období leden 2013. Proto v květnu 2013 subjekt vystavil opravný daňový doklad se dnem uskutečnění zdanitelného plnění 31. května 2013. V reakci na výsledky daňové kontroly za zmíněné zdaňovací období a vystavení opravného daňového dokladu podal subjekt dne 28. dubna 2016 dodatečné daňové přiznání a snížil si DPH na výstupu.

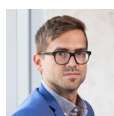
Podle zákona o DPH není možné provést opravu základu daně nebo výše daně po uplynutí tří let od konce zdaňovacího období, ve kterém vznikla povinnost přiznat daň u původního plnění (objektivní lhůta). Daňový řád zároveň stanoví, že lze podat dodatečné daňové přiznání na nižší daňovou povinnost, byla-li daň stanovena v nesprávné výši, a to ve lhůtě do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém daňový subjekt zjistil rozhodné skutečnosti (subjektivní lhůta).

Právě okamžik zjištění rozhodných skutečností je pro určení počátku běhu lhůty klíčový. NSS konstatoval, že nesrovnalosti ve sporných plněních musely být daňovému subjektu dostatečně známy, což dle soudu potvrzuje rovněž vystavení opravného daňového dokladu v květnu 2013. Proto NSS uzavřel, že nejpozději dne 31. května 2013 byly zjištěny skutečnosti rozhodné pro podání dodatečného daňového přiznání a daňový subjekt je měl podat do konce následujícího měsíce – dle soudu subjektivní lhůta marně uplynula dne 30. června 2013. Z těchto důvodů NSS uzavřel, že v dubnu 2016 už daňový subjekt nebyl oprávněn podat dodatečné daňové přiznání na nižší daňovou povinnost.

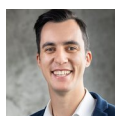
Datum zjištění skutečností ve formuláři daňového přiznání nelze chápat jen jako čistě formální údaj a je třeba mu věnovat patřičnou pozornost. Daňové subjekty by měly být připraveny toto datum před správcem daně v případě pochyb zdůvodnit.

DPH uvedenou na daňovém dokladu za fiktivní plnění je nutno odvést

Nejvyšší správní soud (NSS) v případě 8 Afs 21/2014 – 30 korigoval výklad krajského soudu, který se týkal ustanovení § 108 odst. 4 písm. f) zákona o DPH. Toto ustanovení stanovuje, že osoba, která vystaví daňový doklad, na kterém uvede daň, je povinna tuto daň zároveň přiznat ve svém přiznání k DPH.

Martin Krapinec
mkrapinec@kpmg.cz

Dominik Kovář
dkovar@kpmg.cz

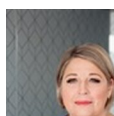
NSS se zabýval sporem, kdy během daňové kontroly byly nalezeny přijaté daňové doklady, na kterých byla uvedena DPH a z kterých si tento subjekt nárokoval daňový odpočet. Na dokladech ale byla sazba daně a daň vyplněna ručně psaným písmem. Při následné kontrole u dodavatele (osoby, která vystavila předmětné daňové doklady) se zjistilo, že ten tyto doklady s uvedenou českou DPH nepřiznal. Znalecké posudky pak prokázaly, že tyto ručně psané údaje uvedl na daňovém dokladu sám vystavovatel.

Dle názoru NSS vyšel krajský soud při posuzování daného případu a interpretaci zákona o DPH z nesprávného předpokladu, že ustanovení § 108 odst. 4 písm. f) se vztahuje pouze na přeshraniční transakce. Tento předpoklad je dle NSS chybný a nemá oporu v zákoně o DPH, ani v právu EU, a tudíž je aplikovatelný i na vnitrostátní transakce.

Dále se NSS zabýval otázkou, zda dané ustanovení vyžaduje, aby bylo s naprostou určitostí prokázáno, že zdanitelné plnění deklarované na daňovém dokladu bylo uskutečněno. NSS na základě judikatury Soudního dvora Evropské unie dospěl k závěru, že doměření DPH není podmíněno prokázáním, že zdanitelné plnění bylo jednoznačně uskutečněno.

Zamezení dvojího zdanění: NSS řešil dohodovací řízení mezi Českem a Německem

Nejvyšší správní soud (NSS) konstatoval, že soudu nepřísluší určit, že případná dohoda uzavřená s druhým smluvním státem dle smlouvy o zamezení dvojího zdanění je neplatná.

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz

Mária Marhefková
mmarhefkova@kpmg.cz

Před Vánocemi zveřejněný rozsudek (5 Afs 468/2019–68) se zabýval čl. 25 smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Německem. Ten umožňuje oběma smluvním státům řešit případy cestou vzájemné dohody, pokud vzniknou pochybnosti o tom, zda zdanění proběhlo v souladu se smlouvou.

Německé správní úřady dospěly k závěru, že fyzická osoba, která byla českým i německým občanem, měla dle smlouvy daňový domicil v letech 1997 až 2008 v Německu, a proto jí doměřily daň z dividend za výše uvedené období. Fyzická osoba však tvrdila, že podle smlouvy měla daňový domicil v ČR. Požádala proto české ministerstvo financí (MF ČR) jako příslušný úřad, aby zahájilo s německým Federálním daňovým úřadem řešení daného případu cestou dohody dle čl. 25 smlouvy.

MF ČR proces řízení zahájilo a informovalo německé úřady o tom, že fyzické osobě bylo českým správcem daně vydáno potvrzení o daňovém domicilu v ČR za období 1993–2010. Německé úřady následně předložily několik důkazních prostředků, na základě kterých dovodily, že daňový domicil této osoby se nacházel v Německu. MF ČR se s těmito argumenty ztotožnilo a potvrdilo závěr německých úřadů.

Fyzická osoba s postupem českého ministerstva nesouhlasila a ještě předtím, než bylo dohodovací řízení řádně ukončeno, podala žalobu k městskému soudu, v níž požadovala uložení povinnosti chránit její práva jako daňového rezidenta ČR a označení postupu MF ČR za nezákonný. Městský soud shledal žalobu jako neodůvodněnou, zamítl ji a fyzická osoba podala kasační stížnost k NSS.

NSS konstatoval, že v případě, že jednotlivec předloží svůj případ k řešení příslušnému úřadu smluvního státu (tj. MF ČR), příslušný úřad má pak v zásadě tři možnosti, jak na tuto žádost reagovat – žádost odmítnout jako neoprávněnou, najít uspokojivé řešení případu sám, nebo zahájit řešení případu cestou dohody.

MF ČR v dané kauze zvolilo třetí možnost. Povinností správního orgánu je také daňový subjekt o volbě postupu dostatečně informovat. Jestli příslušný správní úřad považuje námitky daňového subjektu za oprávněné a snaží se je řešit prostřednictvím dohodovacího řízení, toto řízení už představuje vyjednávání v intencích mezinárodního práva veřejného, kde se o dohodu snaží dva suverénní státy. Daňový subjekt, ačkoliv má primární zájem na dosažení dohody ve svůj prospěch, není stranou ani účastníkem tohoto vyjednávání. Daňovému subjektu tak čl. 25 smlouvy už ohledně výsledku samotného dohodovacího řízení nestanoví žádná veřejná subjektivní práva, kterým by správní soud mohl poskytnout ochranu. Soudu proto ani nenáleží rozhodovat o tom, jakým způsobem má být vedeno mezistátní vyjednávání a nemůže ani hodnotit to, zda příslušný úřad v konkrétním případě hájí

25 | Daňové a právní aktuality – leden 2021

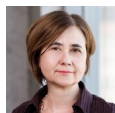
práva daňového subjektu dostatečně intenzivně.

Jak NSS ve svém rozhodnutí shrnul, přezkum stanoviska příslušného úřadu podle čl. 25 smlouvy přichází v úvahu pouze ve dvou případech. Za prvé tehdy, pokud by příslušný úřad žádost daňového subjektu o postup dle čl. 25 smlouvy zamítnul jako neoprávněnou, což se v tomto případě nestalo. A za druhé, po skončení dohodovacího řízení, což v dané kauze ještě nenastalo. S ohledem na to NSS kasační stížnost zamítnul. Nicméně, jak NSS dodal, i kdyby se v rámci tohoto přezkumu správní soud zabýval postupem příslušného orgánu v ukončeném dohodovacím řízení, nemělo by jeho hodnocení na toto řízení žádný vliv, protože soudu nepřísluší určit, že případná dohoda uzavřena s druhým smluvním státem je neplatná.

NSS mimo jiné závěrem uvedl, že případná prekluze daňových povinností nemůže mít za následek odmítnutí vedení dohodovacího řízení, a to ani v případě, že by v důsledku toho došlo k dvojímu nezdanění příjmů, jelikož smlouva neobsahuje klauzuli, která by podmiňovala vynětí ze zdanění v jednom smluvním státě zdaněním ve druhém smluvním státě. Dle NSS by tudíž MF ČR v rámci dohodovacího řízení nemělo zvolit pasivní postup jen kvůli tomu, že příjmy už v ČR v důsledku prekluze nemohou být zdaněny.

Stručné aktuality, leden 2021

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

- Ve Sbírce zákonů byl pod č. 609/2020 vyhlášen 31. prosince 2020 tzv. daňový balíček 2021 a účinnosti nabyl 1. ledna 2021. Předpisem se mimo jiné ruší superhrubá mzda a zavádí dvě sazby daně z příjmů fyzických osob ve výši 15 % a 23 %, dále se zavádí tzv. stravenkový paušál, navyšuje se základní sleva na poplatníka a ruší se limit daňového bonusu, který může vzniknout u daňového zvýhodnění na vyživované děti. Zároveň se mění zdanění dluhopisů. Předpis zavádí také zrychlené odpisy pro vybrané kategorie majetku pořízeného v letech 2020 a 2021, zvyšuje hranici hmotného majetku na 80 tis. Kč a ruší kategorii nehmotného majetku pro daňové účely.
- Ministryně financí rozhodla o plošném prominutí pokuty za opožděné podání přiznání k dani z nemovitých věcí na rok 2021 a přiznání k silniční dani za rok 2020 za podmínky, že bude podáno nejpozději 1. dubna 2021 (zveřejněno ve Finančním zpravodaji 3/2021 ze dne 7. ledna 2021). Posouvá se tak lhůta, kdy lze daňové přiznání podat bez sankce, a to z 31. ledna 2021 na 1. dubna 2021. U silniční daně se dále promíjí úroky z prodlení, pokud bude daň uhrazena nejpozději 1. dubna 2021. Splatnost případného doplatku na silniční dani se posouvá také na 1. dubna 2021. Splatnost daně z nemovitých věcí zůstává stejná, a to do 31. května 2021, resp. 30. listopadu 2021. Hlavním důvodem je omezení návštěv na finančních úřadech.
- Ve Sbírce zákonů vyšla vyhláška o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad (č. 589/2020 Sb.). Sazba základní náhrady za jeden km jízdy pro osobní automobily se v roce 2021 zvyšuje na 4,40 Kč/km.
- Byla publikována vyhláška č. 581/2020 Sb. novelizující vyhlášku o náležitostech podání a formulářů elektronických podání v insolvenčním řízení a vyhlášku o jednacím řádu pro insolvenční řízení.
- Ministerstvo práce a sociálních věcí sdělením č. 574/2020 Sb. vyhlásilo průměrnou mzdu v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí 2020 pro účely zákona o zaměstnanosti. Ta činí 34 611 Kč. Obdobné sdělení pro účely zákoníku práce vyšlo pod č. 575/2020 Sb.
- Ministerstvo financí zveřejnilo aktualizovaný [Přehled platných smluv o zamezení dvojího zdanění](#). Zahrnuje nově smlouvy, které začaly platit v roce 2021 – s Kyrgyzstánem (č. 50/2020 Sb. m. sml.) a s Botswanou (č. 49/2020 Sb. m. sml.)
- [Přehled novinek ministerstva práce a sociálních věcí na rok 2021](#) je publikován na webu MSPV.
- Na základě vyhodnocení výstupů Komise pro spravedlivé důchody předložilo ministerstvo práce a sociálních věcí tři návrhy novely zákona o důchodovém pojištění do připomínkového řízení. Jedná se o:
 - Základní návrh k realizaci důchodové reformy, který obsahuje změnu architektury důchodového systému spočívající v transformaci starobního důchodu na tzv. nultý a první pilíř, tj. na solidární a zásluhovou část starobního důchodu (navrhovaná účinnost leden 2022). Návrh zákona obsahuje s účinností od 1. ledna 2023 úpravu odvodových povinností osob samostatně výdělečně činných, která směřuje k posílení důchodových nároků těchto osob.
 - Návrh, jehož cílem je zavést možnost odchodu do starobního důchodu v tzv. náročných profesích až o pět let dříve, než je standardní termín. Na pokrytí zvýšených nákladů souvisejících s dřívější výplatou starobních důchodů se mají podílet i zaměstnavatelé této kategorie zaměstnanců (zvýšení

- platby sociálního pojištění o pět procentních bodů). Navrhována je účinnost od 1. 1. 2024.
- Návrh obsahující úpravu zvýšení zásluhové části starobního důchodu za výchovu dětí, a to v částce 500 Kč za jedno vychované dítě (nejvýše tři děti). Zvyšovat se budou důchody přiznané před účinností zákona i důchody nově přiznávané za účinnosti zákona. Navrhována je účinnost od 1. 1. 2023.

KRÁTCE ZE SVĚTA

- Evropská unie a Spojené království uzavřely dohodu o obchodu a spolupráci. Dohoda se týká opatření zajišťujících rovné podmínky v oblastech jako je státní podpora, daňová transparentnost, DPH, celní správa a koordinace sociálního zabezpečení. Obě strany dále schválily společné politické prohlášení o boji proti škodlivým daňovým režimům.

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.